

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Методики визначення об'єму необлікованого
пального»
(далі – проект акта)

I. Визначення проблеми

Проект акта підготовлено на виконання Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон), доручень Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 12.10.2024 № 24257/5/1-24 та від 07.08.2024 № 24257/1/1-24 щодо Плану організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для реалізації Закону з метою виявлення необлікованих обсягів пального.

Статтю 46 Закону встановлено підстави для припинення дії ліцензій на право здійснення діяльності із паливом, зокрема:

зберігання, реалізації суб'єктом господарювання, який отримав ліцензію на право виробництва, оптової або роздрібною торгівлі паливом, необлікованого у такого ліцензіата пального, якщо такі факти встановив контролюючий орган під час перевірки та зафіксував в акті такої перевірки або в рішенні суду, яке набрало законної сили, якщо обсяг/об'єм необлікованого пального в місці оптової торгівлі перевищує 5 відсотків об'єму пального (для скрапленого газу (пропану або суміші пропану з бутаном)), інших газів, бутану, ізобутану – 15 відсотків, або перевищує 2 відсотки об'єму стаціонарних резервуарів;

зберігання суб'єктом господарювання, який отримав ліцензію на право зберігання пального виключно для потреб власного споживання та/або промислової переробки, необлікованого пального, факт якого встановлений контролюючим органом в ході перевірки та зафіксоване в акті такої перевірки або у рішенні суду, яке набрало законної сили, якщо об'єм необлікованого пального перевищує 10 відсотків обсягу залишків пального.

Отже, головною проблемою, що потребує розв'язання, є відсутність методики визначення об'єму необлікованого пального.

З огляду на необхідність реалізації визначених Законом завдань, Міністерством енергетики України підготовлено проект акта.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

Врегулювання цієї проблеми неможливе за допомогою ринкових механізмів, оскільки питання пов'язане з механізмом дій податкового контролюючого органу з проведення перевірок підакцизних товарів суб'єктів ринку нафтопродуктів щодо виявлення та розрахунку обсягу необлікованого пального, для застосування штрафних санкцій відповідно до Закону. Діючі регуляторні акти, які могли б врегулювати проблему – відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є створення дієвих інструментів, методів та засобів визначення маси і об'єму пального.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття проекту акта	Прийняття проекту акта забезпечить впровадження прозорих та надійних методів та засобів визначення маси та об'єму нафтопродуктів та скрапленого газу, дозволить визначати обсяги необлікованого пального з метою притягнення до відповідальності ліцензіатів, що здійснюють свою діяльність із порушенням встановленого законодавством порядку.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін	Залишення існуючої ситуації без змін призведе до того, що контролюючі органи не зможуть встановити факти здійснення ліцензіатами зберігання та/або реалізації необлікованого пального під час перевірки.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту акта	1. Дозволить впровадити прозорі та надійні методи та засоби визначення маси та об'єму пального та скрапленого газу. 2. Дозволить визначати обсяги необлікованого пального з метою притягнення до відповідальності ліцензіатів, що здійснюють свою діяльність із порушенням встановленого законодавством порядку.	Витрати відсутні. У разі прийняття проекту акта реалізація повноважень органів влади не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні, оскільки проблема залишається невирішеною. Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети.	Витрати відсутні. Дія проекту акта не вплине на бюджети різних рівнів.
--	--	---

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту акта	–	–
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	–	–

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	84	490	-	-	574
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	14,6	85,4	-	-	100

*Примітка. Загальний обсяг постачання нафтопродуктів у 2024 році склав 10,3 млн тонн. До суб'єктів господарювання віднесені підприємства, які та/або постачали нафтопродукти: великі – понад 12 тис. тонн/рік, середні – від 1 тис. тонн/рік до 12 тис. тонн/рік.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту акта	Запровадження нормативного визначення обсягів необлікованого пального.	Витрати відсутні. Згідно з діючим законодавством суб'єкти господарювання зобов'язані вести постійний облік зберігання та реалізації нафтопродуктів.
Альтернатива 2 Залишити існуючу ситуацію без змін	Вигоди відсутні.	Витрати відсутні.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	0
Прийняття проекту акта	
Альтернатива 2	0
Залишення існуючої ситуації без змін	

Проект акта стосується механізму дій контролюючого органу під час перевірок фактичного стану наявності та даних обліку пального суб'єкта господарювання, що має відповідні ліцензії. Проект акта не викликає додаткових фінансових навантажень щодо обліку пального та модернізації технологічних потужностей суб'єктів господарювання.

Враховуючи вимоги Податкового кодексу України та Закону, внаслідок дії проекту акта суми витрат у суб'єктів господарювання відсутні, оскільки суб'єкти господарювання повинні здійснювати вимірювання кількості пального щодоби (щодобовий облік обігу пального) за допомогою рівнемірів (рівнемірів – лічильників) та надавати Державній податковій службі України та її територіальним органам зведені за добу підсумкові облікові дані щодо обсягів обігу (отримання/відпуску) та залишків пального на акцизному складі пального.

Контролюючим органом, під час перевірки суб'єкта господарювання та фіксування в акті такої перевірки обсягу/об'єму необлікованого пального згідно з вимогами проекту акта, буде прийнято відповідне рішення враховуючи вимоги статті 46 Закону.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Прийняття проекту акта	4	Цілі державного регулювання будуть досягненні повною мірою. Забезпечить впровадження прозорих та надійних методів та засобів визначення маси та об'єму нафтопродуктів та скрапленого газу, дозволить визначати обсяги необлікованого пального з метою притягнення до відповідальності ліцензіатів, що здійснюють свою діяльність із порушенням встановленого законодавством порядку.

Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	1	Не дозволить досягти державного регулювання.
--	---	--

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняття проєкту акта	В результаті прийняття проєкту акта буде затверджено методика визначення об'єму необлікованого пального.	Відсутні.	Прийняття проєкту акта дозволить повністю досягти цілі державного регулювання.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.	Відсутні.	Проблема продовжує існувати.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Прийняття проєкту акта	Прийняття проєкту акта забезпечить у повному обсязі досягнення задекларованих цілей та є єдиним необхідним і достатнім способом вирішення проблеми.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого проєкту акта не передбачається.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Залишення наявної на сьогодні ситуації без змін не забезпечить досягнення цілей.	Вплив зовнішніх факторів на дію проєкту акта не очікується.

Альтернативи прийняттю проєкту акта немає.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проєкту акта, яким буде затверджено Методику визначення об'єму необлікованого пального.

Зазначений проєкт акта дозволить:

впровадити прозорі та надійні методи та засоби визначення маси та об'єму пального та скрапленого газу;

визначати обсяги необлікованого пального з метою притягнення до відповідальності ліцензіатів, що здійснюють свою діяльність із порушенням встановленого законодавством порядку.

Міністерство енергетики України для впровадження проєкту акта має погодити його із заінтересованими органами виконавчої влади та подати його на розгляд до Кабінету Міністрів України.

Для впровадження цього проєкту акта в дію необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги проєкту акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України <https://mev.gov.ua/>.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог проєкту акта для органів виконавчої влади не передбачаються.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії проєкту акта не обмежується у часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання.

Проєкт акта набирає чинності з дня його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акту

Прогнозовані показники результативності проєкту акта:

- 1) визначення об'єму необлікованого пального;
- 2) відсоток об'єму необлікованого пального по відношенню до загального об'єму зберігання пального;
- 3) кількість припинених ліцензій;
- 4) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів, цільових фондів – не зміниться.

Кількість суб'єктів господарювання, на які поширюватиметься дія проєкту акта – 574. Рівень інформованості суб'єктів господарювання – високий.

Проєкт акта та відповідний аналіз регуляторного впливу оприлюднюється на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України. Проведено обговорення із Нафтогазовою асоціацією України та Українською асоціацією скрапленого газу.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності проєкту акта будуть здійснюватися Міністерством енергетики України шляхом аналізу статистичних даних.

Відповідно до законодавства здійснюється базове, повторне та періодичне відстеження результативності проекту акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності проекту акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності проекту акта, оскільки планується використовувати статистичний метод відстеження та статистичні дані, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності проекту акта.

Повторне відстеження результативності проекту акта буде здійснено через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох роки з дня набрання чинності проекту акта.

Періодичне відстеження результативності проекту акта буде здійснюватися один раз на кожні три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

« » 2025 р.